

PERSBERICHT

Dwingeloo, 28-05-2019 - Meten=Weten in gesprek met het Ctgb: ongerustheid blijft.

Meten=Weten sprak met het CTGB. 5.1.2.e Woo, lid van Meten=Weten: "het was een goed gesprek. Respectvol en inhoudelijk. Maar ik ben niet gerustgesteld."

"We nemen bewonersgroepen als jullie en jullie onderzoek zeer serieus," zegt directeur Luuk van Duijn van het Ctgb aan het begin van het gesprek. "Het is waardevolle informatie voor ons, op jullie onderzoek is werkelijk niets af te dingen. Wij snappen dat jullie zorgen hebben en vinden het belangrijk om in gesprek te blijven. Voor ons is dit de eerste keer." De deelnemers van Meten=Weten krijgen een uitgebreide toelichting op de werkwijze van het Ctgb. De uitspraak van 'het college' kan niet worden betwist en er is géén politieke interventie. Dat brengt duidelijkheid, maar geen gerustheid. Het Ctgb berekent en modelleert, bewoners leven in de werkelijkheid. Daarom zijn er punten die de deelnemers nog grote zorgen baren.

Stellig of voorzichtig?

Het Ctgb geeft aan dat het onder andere haar taak is om duidelijke en onderbouwde uitspraken te doen over veiligheid van middelen, gebaseerd op wetenschappelijk onderzoek. Meten=Weten vindt dat de stelligheid waarmee Ctgb soms naar buiten treedt, niet altijd terecht is. 5.1.2.e Woo: "Het is onmogelijk om alle effecten van een stof te kennen. Dat blootstelling aan een stof binnen de norm is, betekent niet automatisch dat het veilig is. De stelligheid van het Ctgb leidt er bovendien toe dat bewonersgroepen als Meten=Weten gezien worden als onruststokers en paniekzaaiers. Terwijl ons doel juist is om meer duidelijkheid te verschaffen. Aan boeren, omwonenden én het Ctgb.

Natuur en mens

Over hoe giftig een stof is voor de natuur ("ecotox") is veel minder bekend dan over hoe giftig een stof is voor de mens ("humane tox"). Mede daarom gaat binnenkort daarom het voorzorgsprincipe gelden voor Natura 2000 gebieden. Als er een kans is dat iets effect heeft op een kwetsbaar natuurgebied, kan alleen een vergunning voor een middel worden afgegeven als is aangetoond dat dat middel géén effect heeft op die natuur. "In de praktijk leidt dit mogelijk tot een veilige zone om kwetsbare natuurgebieden heen, vanuit de gedachte 'better safe than sorry'. Maar in de buurt van mensen gaat die vlieger niet op. 5.1.2.e Woo: "We weten veel van humane tox door labtests en modellen. Maar dé ultieme test op mensen vindt plaats in het 'living lab' van de woongemeenschappen. Als er nieuwe signalen zijn dat een middel mogelijk toch negatieve effecten heeft op mensen, dan wordt kan dat middel eerst worden herbeoordeeld als daar voldoende aanleiding voor is. Bovendien worden alle stoffen en toegelaten middelen tenminste iedere 15 jaar herbeoordeeld. Ondertussen wordt het middel – ook in de buurt van omwonenden – gewoon gebruikt. Een veiligheidszone is voor mensen uitzonderingen daargelaten, nòe-iet aan de orde. Dat geeft toch te denken," aldus 5.1.2.e Woo.

Epidemiologische studies en veldstudies

Verontrustende epidemiologische onderzoeken zorgen bij omwonenden en onafhankelijke wetenschappers voor twijfel over de veiligheid van de gewasbeschermingsmiddelen. In Californië komt in straal van twee kilometer rond gebieden waarin veel gif wordt gebruikt, meer autisme voor. Al vaker is aangetoond dat Parkinson vaker voorkomt bij mensen die in aanraking komen met bestrijdingsmiddelen. In Frankrijk is de ziekte bij boeren inmiddels erkend als beroepsziekte. Het zelfde geldt voor veldstudies op het vlak van ecotox zoals recent het onderzoek van 5.1.2.e Woo. Het Ctgb geeft aan de nieuwe studies te kennen en mee te wegen in de herziening van de middelen. De studie van 5.1.2.e Woo zal, maar laat d reet weten dat d t de uitkomst van de herziening nauwelijks zal beïnvloeden: het gaat om één van vele studies over d t onderwerphet dossier bevat nog een veel kritischere studie dan deze, waardoor de norm sowieso sterk naar beneden zal worden bijgesteld. terwijl hier vele studies met een tegengesteld resultaat tegenover staan. Maar Meten=Weten vindt: bij twijfel, niet oversteken.

Effect op hersenen en zeer jonge kinderen

Commented 5.1.2.e Woo: Voor metam-natrium bijvoorbeeld is een bufferzone voorgeschreven. (Tekst op etiket: Een bufferzone van ten minste 30 meter moet toegepast worden tot de erfafscheiding van woningen en overige verblijfsplaatsen waar mensen langere tijd verblijven, zoals scholen, winkels, bedrijven en kantoren)

Formatted: Font: 11 pt, Font color: Custom Color(RGB(31;73;125))

Aan de rand van een dorp worden op een perceel al meer dan vier jaar lelies geteeld. Binnen een straal van 100 meter werden in die periode drie baby's geboren. Het Ctgb zegt dat de moeders niet ongerust hoeven te zijn. Maar professor kindergeneeskunde ^{5.1.2.e W} deed intensief onderzoek naar het effect van bestrijdingsmiddelen op jonge kinderen en adviseert pertinent: geen bestrijdingsmiddelen binnen een straal van 250 meter van kinderen. Het Ctgb zegt hierover in gesprek te gaan met ^{5.1.2.e W}.

~~Niet van alle stoffen zijn alle relevante gegevens bekend. Neurologische ontwikkelingsstoornissen als autisme of vermindering van intelligentie worden niet standaard bij alle middelen onderzocht voor werkzame stoffen. Ook effecten op zeer jonge en ongeboren kinderen worden niet standaard gemeten. Voor alle werkzame stoffen moeten ontwikkelingstoxiciteitsstudies geleverd worden waarbij ook effecten op ongeboren kinderen en zeer jonge kinderen onderzocht worden. Als er op basis van de beschikbare informatie studies en het werkingsmechanisme van de werkzame stof aanwijzingen zijn voor neurotoxische effecten dan moet dit terwijl het zekere en de kans dat de deeltjes biologische effecten hebben. Dat is veel gevallen a eljk pees waa voe ze ge aakt zij wo dt beoo deeld of e ook verder onderzoek betreffende ontwikkelingsneurotoxiciteit worden geleverd ed g s.~~

Te weinig capaciteit in Europa bij Ctgb

Als een gif eenmaal op de markt is, wordt het niet zomaar meer van de markt gehaald omdat ~~er vaak een gebrek aan veldstudies is die de effecten kunnen aantonen~~ aangevoeld moet worden dat er sprake is van een onaanvaardbaar risico. Daarnaast worden stoffen tenminste iedere 15 jaar herbeoordeeld. Van Duijn: "De eisen rondom herziening van stoffen zijn veranderd en dat betekent meer werk voor Europaans. Onze De capaciteit bij de lidstaten is daar niet op berekend. Dat betekent soms inderdaad dat ~~we een toelating~~ verlengd moet worden verlengen voordat aanvullend onderzoek is afgerond."

Protocollen ontoereikend

Het Ctgb zet uiteen welke protocollen er gevolgd worden om de veiligheid te garanderen. Een onafhankelijke toxicoloog, professor ^{5.1.2.e W}, gaf eerder te kennen dat die protocollen tekort schieten en dat de overheid het voorzorgsprincipe moet toepassen: "(...)Wanneer je niet zeker weet dat de hoeveelheid gif waaraan je blootgesteld wordt, ook daadwerkelijk tot schade leidt, maar je het ook niet uit kan sluiten, dat je kiest voor de meest beschermende weg en dat is in dit geval: zorgen dat je maar minder blootgesteld wordt." Het Ctgb zegt hierover in gesprek te gaan met ^{5.1.2.e W}.

De effecten van stapeling van alle verschillende stoffen wordt ~~niet~~ onderzocht, maar is geen onderdeel van de toelating. In de praktijk gebruikt een boer misschien wel 20 verschillende middelen. Elke stof kent een maximale norm: je mag een bepaalde hoeveelheid per hectare per jaar gebruiken: dat is vastgelegd in gebruiksvoorschriften. Het Ctgb geeft aan dat er geen maximale norm is voor het totaal aan stoffen dat mag worden gebruikt.

Handhaving

Een laatste punt waar de bewoners zich zorgen over maken is het gebrek aan handhaving. Ctgb erkent dit probleem en pleit voor elektronische monitoring door de boeren. Van Duijn: "Je kunt niet achter elke grasspriet een handhaver zetten. Maar je kunt wel eenvoudig via de boordcomputer in landbouwvoertuigen bijhouden of een boer zich aan de regels houdt."

Blik op de toekomst

^{5.1.2.e W} sluit af: "Als omwonende wil je gewoon geen gif in je tuin. Bij twijfel over de effecten ervan zou je het gif niet toe moeten laten. Van Duijn: "~~Wij erkennen dat het anders moet in de landbouw. Dat de minister~~ onderkent de noodzaak voor verandering in de landbouw minister ook." Ctgb is met veel partners in gesprek om te adviseren over minder middelengebruik in Nederland en Europa."

Van Duijn sluit af met dank voor de gastvrijheid en de belofte om vaker in gesprek te gaan met bewoners om zo beter te weten welke zorgen er in de maatschappij bestaan rondom gewasbeschermingsmiddelen.

